

פרשת וישלח

לכפוף את קומתו לחבירו ולוותר

על ההשתחויות של יעקב כלפי עשו כתב הספורנו (ד"ה וירץ עשו). נהפך לבו של עשו לאהוב את יעקב כמו רגע בגלל הכנעויות של יעקב (כשהשתחוה לו) כאומרם חכמנו ז"ל שהנביא אחיהו השילוני גם כשקלל את ישראל קיללם שיהיו כקנה הנכנע לכל הרוחות השמים, וכותב הספורנו אם כך היו עושים בריוני בית שני והיו נכנעים לרומאים במקום להלחם עימם לא היה נחרב בית מקדשנו כמו שהעיד רבי יוחנן בן זכאי לרומאים (גטין פרק הנזקין) הבריונים לא נתנו לנו להשלים אתכם:

רואים מדברי הספורנו שיעקב התנהג במידת ההכנעה כלפי עשו אחיו וכן אם הבריונים בזמן בית המקדש השני היו כופפים את קומתם בית המקדש לא היה חרב

אדם צריך לסגל לעצמו את מידת הכניעה ולכפוף את קומתו ולהתנהג בוותרנות

כתוב במסכת כלה רבתי (פרק ג הלכה יד): העבר רצונך מפני רצון חברך, שכך עשתה רחל ללאה ודוד לשאול.

מרן ראש הישיבה הגאון הרב אליעזר מנחם מן שך זיע"א, אמר על עצמו: **כל החיים שלי תמיד ויתרתי, ומעולם לא חסר לי דבר.**

מרן רבינו עובדיה יוסף זצ"ל זכה למידת הוותרנות, והוא לא היה עונה למחרפים ולמפריעים לו (עי' בהקדמת יבי"א ח"ו), ובזכות זה זכה מהשמים לכל הברכות שבתורה,

בגמרא במסכת ברכות (סד). **מסופר**: רבה היה למדן גדול מאד, ורב יוסף היה בקי עצום בהרבה מאד ספרים. והוצרכו החכמים למנות ראש ישיבה, ולא ידעו מי עדיף, רבה או רב יוסף? ובסוף החליטו שרב יוסף עדיף, ובכל זאת ויתר רב יוסף והסכים שרבה יהיה ראש הישיבה, והאריך ימים משום כך.

וכן **מסופר** בגמרא בכתובות (קג:), על רבי חנינא שהיה אמור להתמנות לראש ישיבה, ובמקום זאת ויתר לטובת רבי אפס.

והביא היפה עינינו (שם) בשם הירושלמי, שעוד זקן רצה לזכות לראשות הישיבה, וגם למענו ויתר רבי חנינא. וכמובן שלבסוף קיבל רבי חנינא את התפקיד המגיע לו.

כתב רבינו חננאל (יומא כב): הוותרנות, היא סמל הענווה וכן כתב הרמב"ם הוותרנות, היא סמל השפל רוח (רמב"ם בפירושו המשניות אבות ריש פ"ד)

הרב לוגסי כותב מובא בַּסֵּפֶר "וְנִקְתָּב בַּסֵּפֶר": וימה טוב לו לְאָדָם שְׂרוֹכֵשׁ לְעַצְמוֹ מַעֲטֵ אֶת מִדַּת הַוְתֵּרְנוּת, כִּי מָה רַע וְיָמֵר גִּזְרָלוֹ שֶׁל אָדָם שֶׁנֶּאֱחָזֵים בּוֹ כָּל מִינֵי קִפְיוֹת קִטְנוּנוּת וְכָל דְּבָר נִוְגֵעַ לְבָבוֹ, וְבָכָל מִקוּם הוּא רוֹצֵה לְהִפְיֵק אֶת הַטוֹב וְהַמְעוּל עִבּוּר וּבְגִשְׁמִיּוֹת, כִּי בְאוֹתָם כְּחוֹת הַנֶּפֶשׁ שֶׁהוּא מְשַׁקֵּעַ עִבּוּר קִפְיוֹתָיו, וְהָיָה יָכוֹל לְרַפֵּשׁ לְעַצְמוֹ נְצֻחִית שֶׁל תּוֹרָה וְהִתְפַּלֵּה וּמַעֲשֵׂי טוֹבִים וְלִקְנוֹת אֶת עוֹלָמוֹ וְלִזְכּוֹת לְאֲרִיכוֹת יָמִים,

מובא במסכת מגילה דף כח. שאלו תלמידיו את רבי נחוניא בן הקנה: במה הארכת ימים? רבי נחוניא מנה כמה דברים, וביניהם אמר... **ולא עמדתי על מדותי** - מסביר רש"י דהיינו לשלם גמול רע למי שצערני. כלומר גם מי עשה לי רע ויכולתי להשיב כגמולו לא עשיתי זאת דהיינו ויתר מלהשיב רע אף שיכל להשיב לו, **וכן אמר לתלמידיו - מימי לא נתכבדתי בקלון חברי, ולא עלתה על מטתי קללת חברי,** מסבירה הגמרא כמו שמר זוטרא, כשהיה עולה לישון אמר אני מוחל לכל מי שצער אותי היינו נמי ותרנות שמוחל לכולם **וכן אמר לתלמידיו - וותרן בממוניה הייתי.** מסבירה דאמר מר: איוב וותרן בממוניה הוה, שהיה מניח פרוטה לחנוני מממוניה. דהיינו אם נשאר פרוטה מעגלה לטובת החנוני גם זה ויתור ולא דקדק בממונו.

אם כן בגלל שהיה וותרן לא להשיב כגמולו למי שעשה לו רע מחל, וויתר רע למי שצער אותו לפני השינה, וכן ויתר בממונו הם, חלק מהסיבות שזכה בגללם לאריכות ימים

ומובא שם שאלו תלמידיו את רבי זירא: במה הארכת ימים? - הוא מנה כמה דברים וביניהם אמר להם: מימי לא הקפדתי בתוך ביתי, אדם בביתו נוטה יותר להקפיד, ביתו זה כמו הממלכה שלו בחוף לא נעים, לא מכובד אבל ביתו אין בושה ובכל זאת מעיד רבי זירא שמעולם לא הקפיד בתוך ביתו זהו ויתור גדול לרעיתו ובני ביתו ומשום כך זכה לאריכות ימים **הגמרא במסכת תמיד דף לב.** אומרת מה יעשה ויחיה ימות היינו מה יעשה אדם כדי שיחיה ימות היינו שיהיה סבלן וותרן יכך נולד טבעו ויותר ואז יחיה בשלום עם כולם ויחיה אהוב על כולם **ולעומתו אומרת הגמרא** שם מה יעשה אדם ומות - היינו מה יעשה אדם וירגיש רע בעולם בזה אומרת הגמרא - יחיה היינו שלא וותר לאף אחד ויחיה קפדן על כל דבר קטן ומצא שכולם יברחו ממנו על ידי שהוא "יחיה" לבסוף הוא ימות אף אחד לא ירצה את קרבנו ויחיה דחוי מכולם

רבינו החפץ חיים זיע"א הבטיח, שמי שיש לו עין טובה

ואפשרות כספית, ומוותר על חובו ולא פונה לדין תורה, אשריו ואשרי חלקו ויקבל מהשמים מנה אחת אפיים של טוב והצלחה. **מוותר לא ממסידים מסופר** על יהודי שהיתה לו חנות לספרי קודש, והנה הוא רואה את חבירו שמוכר מכשירי כתיבה ותיקים לקראת תחילת שנת הלימודים, הוא הלך אליו וביקש ממנו את הטלפונים של הספקים שיוכל למכור בעצמו ואכן הוא הביא לו והרוויח הרבה כסף, אבל זה פגע בחנות חבירו, חבירו תבע אותו לדין תורה על כך ואמר לו חבירו אתה נתתה לי את המספרי הטלפון והסכמת לכך אמר נכון אבל אז היו לי לקוחות ולא היה נעים לי לסרב לך בדין תורה פסקו שהוא פטור משלם לו אבל יהודי זה אמר שאינו רוצה כסף זה שיש בו צער לשני ונתן לו את כל הרווח שהרוויח ממכירת כלי כתיבה והתיקים

והנה לאחר יום מגיע שליח של אדמו"ר לבית דין ושואל ממי לקנות ספרים הוא זקוק לחמשה עשר אלף ספרים (15000) בבית הדין סיפרו לו על הדין תורה ועל אצילות נפשו של יהודי המוכר ספרי הקודש שהסכים לותר על כל הרווח ואמרו לו אין אדם הגון יותר ממנו לקנות ספרי קודש ואכן האדמו"ר קנה ממנו והרוויח הרבה יותר ממה שהפסיד כשוותר לשני על כל הרווחים

ביבות ויתורה של רחל ללאה הקב"ה שמע דווקא לתפילתה מובא במדרש איכא רבתי

אמר ר' שמואל בר נחמני: בשעה שחרב בית המקדש בא אברהם אבינו לפני הקב"ה בוכה סופד וצועק ואמר לפניו: "ריבונו של עולם, מפני מה הגלית את בני, ומסרתם בידי האומות, והרגום בכל מיתות משונות, והחרבת בית המקדש, מקום שהעליתי את יצחק בני לעולה לפניך?" אמר לו הקב"ה: "בניך חטאו ועברו על כל התורה כולה".

פתח אברהם לפני הקב"ה ואמר: "ריבונו של עולם, למאה שנה נתת לי בן, וכשעמד על דעתו והיה בחור בן שלשים ושבע שנים אמרת לי העלה עולה לפני ונעשיתי עליו כאכזרי ולא ריחמתי עליו, אלא אני בעצמי כפתתי אותו, ולא תזכור לי זאת ולא תרחם על בני?"

פתח יצחק ואמר: "ריבונו של עולם, כשאמר לי אבא 'אלקים יראה לי בן, והשגה לעולה בני', לא עכבתי על דבריך ונעקדתי ברצון על גבי המזבח ופשטתי את צווארי תחת הסכין, ולא תזכור לי זאת ולא תרחם על בני?"

פתח יעקב ואמר: "ריבונו של עולם, לא עשרים שנה עמדתי בבית לבן וכשיצאתי מביתו פגע בי עשוי הרשע ובקש להרוג את בני ומסרתני עצמי למיתה עליהם, ועכשיו נמסרו ביד אויביהם כצאן לטבח, לאחר שגידלתים וסבלתי עליהם נסעו גידול בנים, כי רוב ימי הייתי בצער גדול בעבורם, ועתה לא תזכור לי זאת לרחם על בני?"

פתח משה רבינו ואמר: "ריבונו של עולם, לא רועה נאמן הייתי על ישראל ארבעים שנה, וכשהגיע הזמן שייכנסו לארץ, גזרת עלי במדבר יפלו עצמותי, ועכשיו שגלו שלחת לי לספוד ולבכות עליהם?"

באוהה שעה קפצה רחל אמנו לפני הקב"ה ואמרה: "ריבונו של עולם, גלוי לפניך שיעקב עבדך אהבני אהבה יתרה ועבד בשבילי לאבא שבע שנים, וכשהשלימו אותן שבע שנים והגיע זמן נשואי לבעלי יעץ אבי החליפני לבעלי בשביל אחותי והוקשה עלי הדבר עד מאוד כי נודעה לי העצה והודעתי לבעלי ומסרתיו לו סימן שיכיר ביני ובין אחותי כדי שלא יוכל אבי החליפני. לאחר מכן נחמתי בעצמי וסבלתי את תאוותי וריחמתי על אחותי שלא תצא לחרפה, ולערב הביאו אחותי לבעלי במקומי ומסרתני לאחותי כל הסימנים שמסרתני לבעלי כדי שיהא סבור שהיא רחל, וגמלתי חסד עמה, ולא קנאתי בה ולא הוצאתיה לחרפה, ומה אני שאני בשר ודם עפר ואפר לא קנאתי לצרה שלי ולא הוצאתיה לבושה ולחרפה, ואתה מלך חי וקיים, מפני מה קנאת לעבודת כוכבים שאין בה ממש והגלית בני ונהרגו בחרב ועשו אויבים בם כרצונם!" מיד נתגללו רחמי של הקב"ה ואמר: "בשבילך רחל, אני מחזיר אלי ישראל למקומן כמו שכתוב: "כה אמר ה' קול ברמה נשמע, נהי בכל תמרוורים, רחל מבכה על בניה, מאנה להנחם על בניה כי איננו. כה אמר ה', מנעי קולך מבכי ועיניך מדמעה כי יש שכר לפעולתך... ויש תקוה לאחרייך, נאם ה', ושבנו בנים לגבולם". וכו' רחל זכתה לבנים ביבות שויתרה לאחותה כמו שכתוב בפסוק ויזכור אל-לוקים את רחל וזכר שויתרה לאחותה ולכן תפילתה נשמעה ונפקדה בבנים

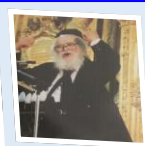
מסופר על בחורה שהמאורס שלה החליט לבטל את השידוך והיא לא רצתה למחול לו על הביזיון, האדמו"ר קרא לה ואמר תמחלי בלתי יום ותצטרכי את מחילתך ואכן היא מחלה וכתבה זאת לפקד ושמרה כחוקי הרב, והתחנתה עם אחר והנה לא עלינו לאחר 15 שנה בעלה הרבה במחלה הנוראה ה' ישמור האדמו"ר אמר לבעלה שילך עם הפתק המחילה לרשב"י ויבקש על עצמו ואכן כך הוא עשה והבריא לחלוטין, נוותר ורק נרוויח מכך עולם הזה והבא

העלון מוקדש להצלחה של רפי גזרון ובי"ב יהי רצון שיתקיים בהם הפסוקים ימלא ה' כל משאלותיך, וכל אשר יעשה יצליח

העלון מוקדש להצלחה של ישראל חניה ובי"ב יהי רצון שיתקיים בהם הפסוקים ימלא ה' כל משאלותיך, וכל אשר יעשה יצליח

העלון מוקדש לעיני אלברט אברהם בן סעדה ז"ל. העלון מוקדש לרפואה של שלמה של עליזה עשה - בת סעדה - להצלחת שרון וקנין בן עליזה ובי"ב

העלון מוקדש להצלחת חדד מיכאל ובי"ב יהי רצון שיתקיים בהם הפסוקים ימלא ה' כל משאלותיך, וכל אשר יעשה יצליח

זכות שויתר הרגל הבריאה

בתוך קהילת ה"שיפוצניקים" ישנם כאלה וישנם כאלה, הסוג הראשון אנשים ישרים בטבע, משתלמים לעמוד בדיבורם, מילה זו מילה, זמן זה זמן, והתשלומים יגביים כפי שסוכם מראש, בקיצור תענוג לעבוד איתם. הסוג השני הוא מאלה שמתקשים לעמוד בדיבורם בלשון המעטה, הויכוחים הם חלק אינטגרלי מהם, זמן והבטחה משתנים בהתאם, וגם התשלומים משתנים על כל דבר ש... לא הביאו בחשבון או לא דברו על כך, בקיצור ליפול על שיפוצניק מסוג זה עשוי הלקוח לחוש בטעמו שנים רבות.

ר' יוסל היה שיפוצניק מהסוג הראשון ואף היה מחמיר על עצמו, ומעבר להתנהגות למופת שנהג עם לקוחותיו, מעולם לא התווכח, תמיד השתדל לוותר, ושמנו הטוב הלקח לפניו מרחקים רבים...

יום אחד פרץ ויכוח בין ר' יוסל עם אחד הסוחרים הגדולים, איתו עבד מידי פעם. הסכום היה גדול מאד, ולר' יוסל לא היה ספק שהצדק עימו, ומאחר שכך, נאלץ לפנות לבית הדין כדי לדרוש את כספו בחזרה.

לאחר ששמעו הדיינים את שני הצדדים, אמרו כי הצדק עם ר' יוסל, וכי האמת במצבת מכל משפט שאמר, ופסקו כולם כי על הנתבע להשיב את הכסף לבעליו, וגזל הוא בידו. מששירב הלה לקיים את פסק הדין, התירו לו בית הדין לפנות לבית המשפט. ר' יוסל שרחוק היה ממלחמות, תביעות ומשפטים, מצא עצמו בלית ברירה פותח תיק תביעה כשליבו בל עימו, מי היה מאמין שר' יוסל יזרוח על רצפות מסדרונות בית המשפט, הוא שמעולם לא פגע בזבוב, יעסוק בצווים של בית המשפט, פרוטוקולים וחקירות...

התהלך המשפטי הנהנה בעצלתים מקובל, מידי כמה חודשים נפגש עם העו"ד המוכשר שדאג להמציא את כל האישורים כנדרש, עקב הזמן שעבר תפח החוב עוד ועוד, מסנף לעצמו ריביות שונות וקנסות, ולכל זה אמור אף להצטרף הוצאות משפט. וכך דילג ר' יוסל בין עבודות השיפוצים לבין הופעה בבית המשפט בתביעה מול יריבו. יום אחד התעורר ר' יוסל כהרגלו מידי בוקר, טבילה להטהר, שיעור, תפילה, ושיעור נוסף, וכל זאת לפני פת שחרית. כשדרך ברגלו הימנית חש בכאב עמום, "תנועה לא נכונה מתחת את השריר" חשב לעצמו, והמשיך בסדר יומו כהרגלו, מתעלם מהכאב הטורדני וממתין להסתלקותו. אך הכאב לא רק שלא נסוג אלא אף התפשט למעלה לכיוון הברך. לא ראה ר' יוסל שיפור במצב, ופנה לרופא אורתופד לספר לו על מיחושו, לאחר שלושים שנות עבודה מתוך בריאות מלאה, בפעם הראשונה נכנס ר' יוסל לרופא. הרופא ששמע על הכאב הפנה את ר' יוסל לסדרת בדיקות שעליו לעבור. לאחר שהגיעו הצילומים ואיתם חוות הדעת, היה הפרופסור וגם מנהל המחלקה בדעה אחת: הדיאגנוזה הרפואית מצביעה על זיהום חמור שפשט ברגל, וגרוע מזה אף החל תחילתו של נמק... רח"ל.

כידוע כאשר מגיע נמק לאיבר מסוים, הרי הוא נוגס בו באיטיות אך בהתמדה וכך כובש הוא לעצמו עוד שטחים, ומגדל את הטריטוריה שלו עד שהוא הופך לבעל הבית, ומתמקם שם סופית!...

פתרון של ממש לא היה בידיהם של הרופאים מעבר להמלצה על טיפול אנטיביוטי אינטנסיבי וארוך טווח, בתקווה שיהיה ביכולתו להאט את קצב השתוללות אותו נמק סורר שעל הרגל ועל החיים...

ר' יוסל מעולם לא אהב להתווכח וקיבל את כל מה שעובר עליו בהכנעה באבהו ובאמונה. על המדף בביתו נערכו ערימות של תרופות, משחות, רטיות ותחבושות, בהם טופל "ערב ובוקר וצהרים, הטוב כי לא כלו רחמך..."

ככל שהלכו התרופות וכבשו לעצמן מקום של כבוד בחיי ר' יוסל, כך תכפו הביקורים שלו במרפאותיהם של פרופסורים ומומחים למיניהם, כוחותיו הלכו ונחלשו, והוא אט אט הפסיק את עבודות השיפוצים, מצב הרגל המנומקת לא היה פשוט כלל, הפצע המוגלתי והמדמם שהלך והתרחב היה רק הסממן החיצוני לעומקו של השר, גם הכאבים הלכו והתגברו, העמיקו, וסחפו עד שהשתלטו עליו ומוטטו אותו לגמרי.

באחד מביקוריו אצל רופא בכיר ובעל שם המוכר כמיוחד באבחנות מסוג זה, אמר לר' יוסל את מה שכי"כ קיווה לא לשמוע: "ניתוח כריתתה!" הקביעה של הרופא היתה חד משמעית, והוא ניסה לנחם שהוא מקווה שזה יהיה סוף פסוק וכי הזיהום התוקפני לא ימשך לכבוש לעצמו שטחים נוספים... עם כאב עמוק, ובלית ברירה, קבע ר' יוסל תור אצל מנתח בכיר באחד מבתי החולים בארץ לכריתתה ומאידך אף קבע תור לטיפול והתאמת רגל תותבת. באחד הימים לפני הניתוח, עידכן עורך הדין את ר' יוסל כי התביעה עומדת על סך של מאה שמונים אלף ש"ח, וכפי הנראה עשוי בית המשפט לתת פסק דין בתיק בימים הקרובים. מהתבטאויות השופט נראה שר' יוסל עומד לזכות בתביעה בגדול, כך הודיע לו עורך דינו.

קרן אור קלה האירה אל מנהרת הנמק החשוכה, הכסף הזה יוכל להביא תועלת רבה, בפרט כעת בעת עומדו לפני עידן חדש בחייו, הוא עומד להפוך לנכה, דבר המהווה עבורו שינוי דרמטי מכל מה שהיה קיים עד היום, הוא יאלץ להפסיק לעבוד וכמו"כ יאלץ לעבור מדירת הפאר שלו בקומה שלישית לדירת קרקע, ובכלל הכסף הזה מגיע לו בצדק וביישר בדין ובמשפט... ואז לפתע צלצל הטלפון, כך באמצע שעת צהרים. ר' יוסל סחב רגלו לעבר שפופרת הטלפון, הקול הנעים והלבבי היה מוכר לו, הוא ניסה להיזכר מי המדבר, אך מיד הלמה ההכרה במוחו: "זה הרבי! כ"ק האדמו"ר ה"אורחות אהרן" מפנינסק קרלין וזכו"ל זיע"א, הרבי בכבודו ובעצמו משוחח עימו!" הוא נעמד מתוך ריאת כבוד וקולו היה נרגש. "שלום לך ר' יוסל, מה שחלמתי... פתח מרתך בעימות, ומיד ניגש לעניין שלשמו התקשר "שמעתי שהינך מתיימר אף ברגליך ואתה עומד לפני כריתתה... ובכן באתי להציע לך עיסקה כדאית, אולם זה בתנאי שתחזיר לי תוך שעות ספורות תשובה ברורה ומוחלטת..." ר' יוסל עשה אוזנו כאפרסכת והקשיב לכל מילה "ובכן, אני תוותר ליריבך על מלא החוב ותמשוך ידך מהתביעה המפשטית שאתה מנהל נגדו, אני מבטיחך נאמנה כי רגליך תרפא לחלוטין ולא תצטרך לכרתה..."

השיחה הסתיימה, ר' יוסל המשיך לאחוז בשפופרת, ידיו רעדו, ראשו הסתחרר עליו והוא חשב להתעלף, נראה שהשיחה הקצרצרה הזאת הוציאה אותו משלוותו והשליכה אותו הרהק מאד לאיזה אי בודד, הוא התקשה לעכל את מה ששמע. "לוותר לגמרי? על כל התביעה? איך אפשר לחשוב על זה? והרי

זה מגיע לי בצדק וביישר, וכי מה לו לרבי ולסוחר הנתבע, אשר אינו נמנה כלל על קהל חסידיו, ובכלל ברנש זה שפאלו ניצבת התביעה התנכל אישית לרבי ולעמדותיו בפומבי וברישי גלי, מה פתאום לוותר לו?" לאחר רגיעה ארוכים כשהוא שקוע במחשבותיו, ניסה לחצות לצד השני, "אולי כן לוותר? אולי עליו לנהוג לפני משורת הדין, הרי גם הוא זקוק לישועה ורפואה מידו הפתוחה, גם הוא מבקש מבורא עולם להתנהג עימו לפני משורת הדין. נו, מידה כנגד מידה! ובנוסף, יש לו הבטחה נאמנה מהרבי.

שעה ארוכה התחבט עם עצמו וחשב על כל מה שאפשר לחשוב בסוגייה, לאחר התייעצויות עם בני ביתו, החלה רוח טהרה לכבוש את רוחו של ר' יוסל, כשהיא מתאמצת לגרש ולהכחיד את השרידים האחרונים של ספקות ולבטים. ואז נפלה ההחלטה הנועזת: "מוותרים על התביעה!"

כשהובאה ההחלטה לפני הרבי אמר מיד "אם כך, שיבטל את התור לניתוח, יכול הוא להפסיק לקחת תרופות ולתור ה"אדמו"ר..."

באמותו חכמים תמימה ולהטת לקח ר' יוסל בו מבקום את כל ערימת התרופות, התחבושות והמשחות למיניהם, צרר אותם בצרור גדול וזרקם לפח האשפה. והפלא לא אחר לבוא, הנמק השתלטן שהיה בעל הבית מוחלט וחסר פשרות, החל לגלות סימנים ראשונים של נסיגה, הפצעים המדממים החלו להגליד, הכאבים הלכו ופחתו, ועור חדש צח ונקי כיסה את הרגל המתאוששת, ואט אט חזר ר' יוסל להתהלך על רגליו כאחד האדם. חלפו כבר מעל עשור שנים, ר' יוסל ממשיך לנתר על הפיגומים בשתי רגליו, שמוותור נאצל גרם להם להיולד מחדש.

את היסוד הגדול שלמד ר' יוסל על בשרו הנחיל לבניו ולנכדו "ווייתור אמיתי זה רק כאשר אתה צודק לחלוטין במאת האחוזים!"

וכה כתב ר' חיים פלאגי זצוק"ל זיע"א באחד מספריו "אני הגבר ראתה עיני, שלא היה בית בכל עיר ועיר, מדינה ומדינה, משפחה ומשפחה, אחים ושותפים שרבו ביניהם ויצאו נקיים... בכל מקום שהיה שכל לוותר שם היו רפואות וישועות." ע"כ.

סיפורים על האדמו"ר בעל בת עין

סיפור טרי של הימים האחרונים, בחורי ישיבתו של הרב הצדיק המשפיע רבי צבי מאיר זילברברג שמעו מהמשפיע הרב הצדיק רבי אלימלך בידרמן כי ישנה סגולה להבטיח סעודה ביום היארציט של 'הבת עין' שחל ב"י"ב כסליו, הם הבטיחו ביארצט שנה שעברה שאם 20 בחורים יתארו עד היארציט של תשפ"ב הם יערו סעודה גדולה.

"הגיע אלי שבוע שעבר טלפון מהישיבה של הגאון הצדיק רבי צבי מאיר זילברברג - הם התקשרו בשבוע שעבר ביום שלישי שעבר שהבחור העשירי עכשיו מתארס" כך סיפר הגר"א בידרמן בשיעורו המועבר במערכת שיעורי התורה 'קול הלשון'.

יצוין כי בשנה שעברה התרחש אותו סיפור עם ישיבת באיאן במודיעין עילית שהבטיחו סעודה אם יתארו עד היארציט 30 בחורים ואכן התארו 30 בחורים תוך שנה.

שמעתי מאחד מגדולי הדור שליט"א מהיושבים ראשונה ב'מזרח' של בני ישראל, שבשנת תשע"ז ישבה בביתו בת גרושה ל"ע, והיה לב ההורים מתפלץ מרוב דאגה וצער, ביום י"ב כסלו שלח את אחד מתלמידיו לערוך סעודה רחבה וגדולה לעניי צפת, לא עברו שבועיים תמימות ובתו באה

בקשרי אירוסין עם בחור עידית שבעידית, ממש פלאי פלאים.

בישיבת 'בית אברהם' בעיה"ק ירושלים תובב"א, ישנו 'קרן' לעריכת סעודות מדי שנה בשנה ביומא דהילולא קדישא, ומעשה שהיה כך היה, לפני עשרות בשנים היה יהודי ושמו הרה"ח ר' שלמה גראס ז"ל, לפרנסתו התעסק במכירת נפט, ברם, עסק זה - יגיעתו רבה ושכרו מועט, ומכיוו שכך, רעב ומחסור שררו בדרך קבע בביתו, והיה בליל ההילולא של ה'בת

עין' ז"י"ע, השתטח ר' שלמה על ציון הקודש, ושפך את לבו כמים, בתפילה ובתחנונים שירויחו לו פרנסתו מן השמים, לאחר מכן, חזר לביתו ועלה על יצועו, והנה בחלומו רואה הוא את ה'בת עין' ז"י"ע, ויאמר לו ה'בת עין, דע לך שקורת רוח מרובה הסבת לי בתפלתך על קברי (ידוע שהמתים הננים כשמתפללים על קברם, וראה זוה"ק פ"ר ויחי רכה.) אך זאת אשאלך - מדוע לא ערכת סעודה לכבוד ההילולא, תיכף התעורר ר' שלמה משנתו, וקיבץ משארת לחמו הדל, כינס עשרה יהודים, וערכו יחדיו סעודת הילולא. למחרת היום הלך ר' שלמה וקנה כרטיס לוטו וזכה בהון עתק שממנו נתעשר בעשירות גדולה, ואף הקים מממונו 'קרן', אשר עד עצם היום הזה עדיין עורכים ממנו סעודות הילולא.

אספרה נא מעשה אשר ביודעי ומכירי קאמינא, בבית אחד נישאו הילדים בס"ד בזה אחר זה, זולתי בחור אחד אשר נתקעו שידוכיו בזה אחר זה, בד בבד טיפס גילו והגיע לגילו של יצחק אבינו בעת נישואיו - והיה בן ארבעים שנה, גיל אשר לכל הדעות נחשב לבחור כזקנה מופלגת עד מאד, יחד עם גודל הצער והמכאוב של הבחור, של ההורים וכל בני המשפחה מסביב, והיה בחודש טבת תשע"ח, נסעה אחותו של הבחור לציונו של הרה"ח ה'בת עין' שם, הבטיחה שאם אחיה יבוא בקשרי אירוסין עד ר"ח שבט שנה זו (תשע"ח) תערוך המשפחה סעודת הודאה, וגם סעודת הילולא ב"י"ב כסלו לשנה הבאה (שנה זו - תשע"ט), ואכן, לא עברו שבועיים, והבת עין פרע חובו - ביום שלישי כ"ב טבת בא ה'גלות' לקיצו, והבחור בא בקשרי שידוכין...

כמו"כ שמעתי מבעל המעשה אשר עברו עליו כמה וכמה שנים מיום נישואיו ועדיין לא זכה לפרי בטן, ומה רב צערו וכאבו כשיבישרוהו הרופאים שאבד סברו ובטל סיכווי, ועל פי דרך הטבע לא יוולדו לו לעולם בנים או בנות... העיר ה' את לבו שלא להתייאש לגמרי, וביומא דהילולא - י"ב כסלו תשע"ח עלה לציונו הק' בעיה"ק צפת ת"ו, שם שפך ליבו כמים לראות בישועת ה', ואכן לתקופת השנה ממש כעת חיה ביום י"ב כסלו תשע"ט נולד לו בנו בכורו במזל טוב, והיה לאות ולמופת. [באר הפרשה לרה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א]

[א] בליל ראשון מברכים שלשה ברכות להדליק ושעשה נסים ושהחיינו, ואחר שהדליק נר א' יאמר הנרות הללו וכו', ויעמדו בני ביתו בשעת הדלקת כל הנרות:

[ב] הברכה היא "להדליק נר חנוכה" ואין אומרים "של חנוכה" כדי שיכוין המברך ב"ר"ת נח"ל שהוא שם קדוש

[ג] אם לא יברך שהחיינו בליל ראשון יברך בליל שני, וגם האבל יברך שהחיינו, אבל אונן ידליק בלא ברכה ואם אפשר בשליח עדיף יותר

[ד] מצוה להניחה בטפח הסמוך לפתח אפילו בזמן הזה שמדליקין בפנים, ואם אין מזוזה בימין יניחה בימין, ואם יש מזוזה יניחה בשמאל הנכנס, וכשיניח החנוכה על מזוזה הפתח בשמאל יניח בלילה הראשונה את הנר בקצה השני של מנורת החנוכה שהוא הרחוק מן הפתח, ובליל שני יניח נר השני בצידו שיהיה קרוב לפתח יותר מן הראשון, וכן מתחיל להדליק עד שנמצא בליל שמיני אותו נר הנוסף יהיה סמוך לפתח ממש, ובו מתחיל להדליק כדי שיפנה לצד ימין בהדלקה בכל לילה, אבל אם אין מזוזה בימין דאז מניח החנוכה בימין יעשה להפך דמניח בליל ראשון הנר קרוב לפתח, ובליל שני מניחו בצידו וכעוה"ד כדי שיהיה בכל לילה פונה לצד ימין כשהוא מתחיל להדליק נר הנוסף

[ה] מניחה למעלה משלושה טפחים, ומצוה להניחה למטה מעשרה טפחים, ובדיעבד אם הניחה למעלה מעשרה יצא, ועל פי הסוד טוב להניחה מעט למעלה משבעה, ואם הניחה למעלה מעשרים אמה לא יצא ידי חובה:

[ו] צריך להדליקה במקום הנחתה, ואם בעל הבית חולה לא ידליק ליד מטתו ואחר כך יניחו אותה במקומה, אלא יעשה שליח להדליקה, ויכול החולה לברך והשליח ידליק בחדר ההוא לפניו תכף ומיד **"ה"ע- רק השליח יברך וידליק ולא החולה אא"כ מדליקה החולה בעצמו**):

[ז] זמן ההדלקה הוא בצאת הכוכבים, וכשהגיע הזמן לא יאכל ולא ילמוד עד שידליק, **"ה"ע- אשה יכולה לאכול ובפרט אם הבעל מאחר אם לא נהגה להחמיר**) ואם התחיל לאכול או ללמוד פוסק ומדליק, אם לא הדליק בזמן, ידליק ויברך כל זמן שיש לפחות שני בני בית שאינם נשים **(ה"ע- ואם לא יכול להעיר המברך יש לו על מי לסמוך, זמן ההדלקה עד עלות השחר)**

[ח] יתן בה שמן שידליק לפחות חצי שעה, ואם לא היה בה שמן כראוי בזמן הדליקה, אפילו אם הוסיף בה שמן אחר ההדלקה לא יצא ידי חובה, ואם יברך והדליק וראה שחסר שמן יכבנה ויוסיף שמן ויחזור וידליקנה אך לא יברך שנית:

[ט] אם הדליקה וכיבה הרוח אם הניחה במקום שליטת הרוח שאינה יכולה לעמוד בו לא יצא ידי חובה, וצריך שיניחנה במקום הראוי וידליקנה בלא ברכה, אבל אם הניחה במקום שאינו שולט הרוח וקרה לה מקרה וכבתה אינו זקוק מן הדין להדליקה, ואם החמיר להדליקה ברוך יהיה:

[י] הדליק נ"ח ולא יברך אם עדיין לא גמר הנרות יברך ברכת להדליק וידליק שאר נרות ההידור, אבל הדליק כל הנרות ואחר כך נזכר אפילו שנזכר תוך כדי דיבור לא יברך ברכת להדליק, אבל ברכת שעשה נסים ושהחיינו יברך אפילו גמר הדלקת הנרות: ואם הדליק נר אחד וקודם שהדליק השאר נשפכו, או אם טעו ולא הזמינו נרות הצריכים לאותה לילה ששכחו מהם נר א' ולא הרגיש בזה אלא עד שברך, לא ישיח אלא ימתין עד שיביאו לו האחד המשלים המניין וידליקו, ואם שח לא יברך:

[יא] אש הדליקין בבית הכנסת ומברכים, אם מדליק גם בביתו, אם הוא אכסנאי אינו מברך בביתו שהחיינו **"ה"ע- גם על הניסים לא יברך**) מפני שברך בבית הכנסת, וכן אם חל ליל א' של חנוכה בליל שבת שמברכין שהחיינו וכבר הדליק בביתו ובירך שהחיינו, ומדליק בבית הכנסת וכל הקהל שבבית הכנסת כבר הדליקו בביתם וביכרו שהחיינו, לא יברך שהחיינו בהדלקת בית הכנסת מפני שכבר הוא וכל הקהל בירכו שהחיינו בביתם,

[יב] שמן זית מצוה מן המובחר, ואם הניח השמן תחת המטה לא ידליק בו נר חנוכה ולא נר שבת, משום שנאסר משום רוח רעה, וממלא נאסר למצוה, משום הקריבוהו נא לפחותיך, אבל אם השמן הוא מר דאינו בר אכילה איה שורה עליו רוח רעה ושרי: **"ה"ע- שמן לאכילה שהונח תחת המיטה מותר בהדלקה**

[יג] טוב שגם גוף הנרות יהיו שוין בגודלן ומראיהם ומינם משום הידור מצוה [יד] אסור להשתמש לאורה בין תשמיש קדושה בין תשמיש חול, אבל בשמש מותר ויש מחמירין, וכפי הסוד עושה פגם ודווקא בזמן שיעור המצוה: סומא אשתו מדלקת, ואם אין לו אישה ישתתף בפריטי, ואם יש לו בית בפני עצמו ידליק על ידי סיוע של אדם אחר אך לא יברך:

[טז] המנהג בבגדל כשהבן בחור אף על פי שהוא גדול, לא ידליק אלא יסמוך על אביו, ואם נשא אשה ידליק בחדר שלו שהוא ישן שם, אך לא יברך אלא יעמוד אצל אביו כשהוא מברך ויכוין לברכות של אביו ואחר כך הולך ומדליק בחדרו

[יז] ב' בעלי בתים שאוכלין כל א' בפני עצמו ודרים יחד ישתתפו בפריטי כדן אכסנאי, וידליקו כל אחד לילה אחת בידיו:

[יח] טוב ליתן לאחד הקטנים להדליק בידם נר הנוסף כדי לחנכם במצות, שגם בזה הנר הנוסף יש קצת מצוה, וכן אני נוהג וראוי לעשות כך, אבל לא ידליקו מנרות החיוב **"ה"ע- ילד שהגיע לגיל לחינוך יכול להדליק מנרות ההידור**

[יט] קטן שהגיע לחינוך לא ידליק בשביל אחרים, ואין מדליקין נר חנוכה מנר חנוכה על ידי אמצעי:

[כ] נר חנוכה ידליק קודם נר שבת, ואם תקדים נרות שבת לנרות חנוכה אף על פי שהבעל מדליק נרות חנוכה עושה פגם לפי הסוד, מיהו אם השבת הוא

בליל ז' או ח' יש נרות הרבה והאישה רוצה למהר מחמת הזמן שלא נשאר עת מרתון, אז תוכל להדליק נר שבת אחר שהדליק הבעל נר אחד בלבד ולא גמתינו עד שידליק הכל, וצריכין להאחר בערב שבת שיתפצל מנחה ואחר כך מדליקין, ולא יעשה מנהג בורים שמדליקין נ"ח ואחר כך מתפללים דהוי תרתי דסתרי: **"ה"ע- לא יתפצל ביחידות כדי להקדים נרות חנוכה לתפילת מנחה אלא יתפצל בציבור לאחר ההדלקה**

[כא] במוצאי שבת בבית הכנסת מדליקין נ"ח ואחר כך מבדילין, אבל בבית מבדיל ואחר כך מדליק נ"ח

[כב] בחנוכה אין הולכים לבית הקברות ביום יארציי"ט כנהוג, ומי שיש לו יארציי"ט בתוך ימי חנוכה ילך קודם חנוכה, אבל הולכין להשתטח על קברות הצדיקים זע"א,

[כג] ביום כ"ד כסליו ילמדו בספר חגי ס"י ב' בעשרים וארבע וכו' עד סוף הספר, ויש סגולה לשמירה לומר כל לילה אחר הדלקת נר חנוכה שבעה פעמים והיי נועם וכו', ומזמור וישב בסתר: [כד] אוכלין מאכלי חלב בחנוכה זכר לנס שנעשה בחלב שהאכילה יהודית את האויב שהיה ממלכי יון,

[כה], ובנוסח על הנסים יאמר חשמונאי בחיר"ק, **"ה"ע- והנכון שיאמר בא' נחה**) גם יאמר לשכחם תורתך ולהעבירם מחוקי רצונך, גם יאמר וקבעו שמות ימי חנוכה אלו:

[כו] בכל שמות ימי חנוכה יאמרו בית יעקב ומזמור היום, ואחריו מזמור שיר חנוכה הבית, וקודם מזמור היום יאמר היום יום פ' בשבת, ולא יסיים לומר שיר שהיו הלויים אומרים על הדוכן כדרכו בשאר ימים:

[כז] צריכין הנשים להזהר שלא יעשו מלאכה בזמן שהנרות דולקות: ראוי שיזהרו הנשים שלא לעשות כבוד ומעשה מחט וכן שאר מלאכות ביום ראשון וביום אחרון של חנוכה וכל שכן בראש חודש, ורק הנשים שפרנסתם על ידי מלאכה אין להחמיר, ובירושלים יש להם קבלה שאם אישה בסכנה תדור נדר לא לעשות מלאכה בחנוכה ותנצל, ויש נודרים יום אחד ויש נודרים שני ימים כפי מה שירצו:

[כח] ירבה בסעודת שבת של חנוכה יותר משאר שבתות, וכל שכן אם חל בו ראש חודש גם כן, וכן ירבה בראש חודש טבת, ומנהגינו להדליק נר לכבוד

נשמת רבי מאיר בעל הנס זע"א ביום ראש חודש טבת **"ע"כ הבא"ח**

. מנהג בני אשכנזי שכל אחד מבני הבית הזכרים מדליק נרות חנוכה לבדו ומברך. וטוב שכל אחד ידליק בחלון אחר, כדי לפרסם את הנס ככל היותר. לבני אדם העוברים ושבים, מצוה להדר ולהדליק בחנוכה יפה ואם אפשר יעשה יקנה חנוכית כסף, וכל המרבה להדר במצוה ולעשותה יפה, הרי זה

משובה. **"ת"ה קח**) תלמידי הישיבות בני עדות המזרח היקרים המסולאים בפז, ובמיני החנוכה נמצאים בישיבה, אינם צריכים להדליק נרות חנוכה בישיבה, ואינם צריכים אפילו להשתתף בהוצאות ההדלקה של הישיבה, אלא יוצאים הם ידי חובה בהדלקת הנרות שאביהם מדליק בבית. **"הגרש"י**

אורבך ועוד. קמד) תלמידי ישיבות ההולכים מארץ ישראל, כדי ללמוד תורה בחוץ לארץ, יוצאים ידי חובתם בהדלקה שבביתם שאביהם מדליק בארץ ישראל. **"ת"ה נב**) תלמידי ישיבות הבאים מחוץ לארץ, כדי ללמוד תורה בארץ ישראל, ומקיימים בעצמם מה שאמרו חז"ל **(בבא בתרא קנח ע"ב, ובזוהר הקדוש רעיא מהימנא דף רמה ע"ב)**: שהאוויר של ארץ ישראל

מחכים, אף על פי שכשמגיע זמן ההדלקה פה בארץ ישראל, עדיין לא הדליקו עליהם בביתם בחוץ לארץ, מכל מקום מן הדין יוצאים הם ידי חובה בהדלקה שידליקו בביתם בחוץ לארץ לאחר כמה שעות. אך אם ירצו

רשאים להדליק בברכה, כל שיודעים בברור שהוריהם עדיין לא הדליקו. **(קט)** בן שזכה ברוך ה' לחזור למקורות הנאמנים, ועלה והתעלה עד שהלך ללמוד בישיבה קדושה, אם הוריו אינם מדליקים נרות חנוכה בביתם, צריך

הוא להדליק נרות חנוכה בחדרו, ויברך. **[ויאמר שאינו מתכוון לצאת ידי חובה בהדלקת הנרות שבבית המדרש של הישיבה]**. **(קן, קנא)** חיילים הנמצאים בכפר שכולו גויים, ואינם רואים נר חנוכה כלל, קנא) שמדליקים עליהם בביתם, צריך אחד מהם להדליק נר חנוכה בברכה, כדי שיהיה להם

פרסום הנס. והוא הדין לכל אדם שנקלע למקום שאינו רואה שם נר חנוכה כלל, אף שמדליקים עליו בביתו, צריך להדליק גם הוא במקום הימצאו ויברך. **(תרעז ס"ג. קנו, קנח)** אכסנאי צריך להשתתף בפריטי זוג המתארחים בבית הוריהם בשבת חנוכה וישנים שם, כיון שאינם משלמים

עבור ההוצאות, אינם צריכים להשתתף בפרוטות, ויוצאים ידי חובה בהדלקת האב. זוג המתארחים בבית הוריהם בסעודת ליל שבת, וחוזרים לביתם לישון, חייבים הם להדליק את נרות החנוכה בביתם קודם השבת, כי חיוב מקום ההדלקה נקבע לפי מקום השינה, ולא לפי מקום האכילה.

(קנה) [נהג חנוכה בהלכה ובאגדה]

זוהר הקדוש מתורגם - לקנות את המצוות בכסף ולא בחינם

פִתַח רַבִּי שְׁמֵעוֹן בְּרַאשׁ וְאָמַר, וְיִקְחוּ לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבַּק לְבוֹ תִקְחוּ אֶת תְּרוּמָתִי. וְיִקְחוּ לִי, מִי שְׂרוּצָה לְהִשְׁתַּדֵּל בְּמַעֲוָה וּלְהִשְׁתַּדֵּל בְּקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, צָרִיךְ שְׂלָא יִשְׁתַּדֵּל בּוֹ בְּרִיקָנוּת וּבְחַסֵּם, אֶלָּא צָרִיךְ הָאָדָם לְהִשְׁתַּדֵּל בּוֹ בְּרִאוּי כְּפִי לְחוּ. וְהָרִי בְּאָרְנוּ דְבָר זֶה בְּכַמְהָ מִקְוֵמוֹת, יֵאָהָר לְאָדָם לְשִׂאת אוֹתָהּ הִשְׁתַּדְּלוּת שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (דְּבָרִים טו) אִישׁ כְּמִתְנַת דָּו וְגוֹ אֶבֶל... מַצוּה אֲסוּר לְקַחַת אוֹתָהּ לְחַסֵּם וּבְרִיקָנוּת, כִּי אֵינְנוּ זוֹכְרֵה כָּף בְּאוֹתוֹ מַעֲשֵׂה כָּל הַמְּשִׁיבֵי עָלָיו רוּחַ הַקְּדוֹשׁ, אֶלָּא רַק בְּשֶׁכַר שְׁלֵם

אמירות מחז"ל: מטילי אימה על הציבור שלא לשם שמים כתב רמב"ם הלכות תשובה פרק ו' ואלו הן שאין להן [ח"ו] חלק לעולם הבא אלא נכרתים ואובדין ונידונין על גודל רשעם וחטאתם לעולם ולעולמי עולמים: המינים והאפיקורוסין והכופרים בתורה והכופרים בתחיית המתים ובביאת הגואל המורדים ומחטיאי הרבים והפורשין מדרכי צבור והעושה עבירות ביד רמה בפרהסיא כיהויקים והמוסרים **ומטילי אימה על הציבור שלא לשם שמים** ושופכי דמים ובעלי לשון הרע והמושך ערלתו. [רואים עם מי מנה הרמב"ם את מטילי אימה על הציבור לא לשם שמים] וכתב שם רמב"ם הלכות תשובה פרק ג הלכה יג מיהם: "מטילי אימה על הציבור שלא לשם שמים, זה הרודה צבור בחזקה והם יראים ומפחדים ממנו וכוונתו לכבוד עצמו וכל חפציו שלא לכבוד שמים כגון מלכי העכו"ם."

